

(Ф 21.01 - 04)

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Стратегічні тенденції розвитку економічних процесів»

Спеціальність: 051 Економіка
Галузь знань: 05 Соціальні і поведінкові науки

Рівень вищої освіти	Третій рівень вищої освіти (освітньо-науковий)
Статус дисципліни (підкреслити необхідне)	Навчальна дисципліна вільного вибору студента
Семестр (осінній/весняний)	4 (четвертий) семестр
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС/загальна кількість годин	5 кредитів/150 годин
Мова викладання (українська, англійська)	українська
Що буде вивчатися (предмет навчання)	Концепції стратегічного управління.; теорії стратегічного управління; концепція еволюції теорії стратегічного управління; теорії економічного розвитку; методологія оцінювання рівня економічного розвитку; моделі економічного розвитку країн світу; теорії циклічності економічного розвитку; типи економічних циклів; фінансові форми макроекономічного регулювання; види сучасних економічних криз і циклів; особливості антикризового регулювання в економіці України; особливості антикризового регулювання в умовах «Вроїтеграції економіки України в міжнародний європейський простір; концепції загальної економічної рівноваги; риси розвитку всесвітнього господарства, сучасні протиріччя світового господарства; особливості національних інноваційних систем провідних країн світу; економічні теорії міжнародної торгівлі; сучасні тенденції розвитку валютного ринку; види валютних операцій, їх еволюцію; міжнародні асоціація учасників валютного ринку; особливості функціонування міжнародних фінансових інститутів; основні причини створення МОП, її принципи, цілі, завдання; значення зовнішньої торгівлі для розвитку економічних процесів; етапи розвитку світового фондового ринку; порядок створення та ліквідації ВЕЗ; правовий режим вільних економічних зон; основні ознаки у визначенні офшорних зон; формування стратегії розбудови в умовах післявоєнного стану
Чому це цікаво/потрібно вивчати (мета)	Курс спрямований на засвоєння основних концепцій стратегічного розвитку економічних процесів, придбанні умінь і практичних навичок розробки і реалізації своєчасних стратегічних та тактичних заходів, спрямованих на досягнення сталого економічного зростання в умовах євроінтеграції економіки України в міжнародний економічний простір та

	післявоєнного відтворення.
<p>Чому можна навчитися (результати навчання)</p>	<p>Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та / або дослідницько-інноваційної діяльності у сфері економіки, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та / або професійної практики (ПК).</p> <p>Мати передові концептуальні та методологічні знання з економіки і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку, отримання нових знань та / або здійснення інновацій (ПР01).</p> <p>Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків, належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, експериментальних досліджень (опитувань, спостережень тощо) і економіко-математичного моделювання (ПР03).</p> <p>Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та / або складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи (ПР06).</p> <p>Демонструвати системність наукового світогляду і інтерпретувати сучасні теорії та концепції економіки, в тому числі на межі предметних галузей, з метою отримання нових теоретичних і прикладних результатів.</p> <p>Здійснювати самостійні дослідження наукового і прикладного характеру в сфері економіки чи на межі предметних галузей соціально-поведінкових наук з метою встановлення траєкторії розвитку реальних ринкових процесів і поведінки ринкових суб'єктів господарювання (ПР15).</p> <p>Застосовувати методологічний інструментарій компетентнісного підходу щодо організації освітнього процесу, організовувати діалогове спілкування задля реалізації студентоцентрованого підходу в навчанні (ПР16).</p>
<p>Як можна користуватися набутими знаннями і вміннями (компетентності)</p>	<p>Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК01).</p> <p>Здатність працювати в міжнародному науковому контексті (ЗК03).</p> <p>Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у теорії і практики трансформаційної економіки та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках з фінансів, страхування, маркетингу та суміжних галузей, які можуть бути опубліковані в монографіях, наукових фахових виданнях України, що входять до міжнародних наукометричних баз та зарубіжних виданнях (СК01).</p> <p>Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні наукові проекти в сфері економіки та дотичні до неї міждисциплінарні проекти, застосовувати сучасні методи наукометрії та лідерство під час їх реалізації (СК06).</p> <p>Здатність до самостійного генерування креативних ідей, виконання оригінального наукового дослідження та впровадження його інноваційних результатів у професійну практику з врахуванням особливостей поведінки людей у професійно-науковій та викладацькій діяльності (СК12).</p>

<p>Навчальна логістика</p>	<p>Концепції стратегічного управління. Концепція стилів організаційної поведінки І. Ансоффа та А. Чандлера. Концепція Томпсона – Стрікленда. Концепція конструктивного управління. Теорії стратегічного управління. «Післямодерністська» методологія теорії стратегічного управління. Теорія конкурентних стратегій М. Портера. Зміст і методологічні особливості ресурсної концепції. «Стратегія блакитного океану». Теорії економічного розвитку. Методологія оцінювання рівня економічного розвитку. Класифікація країн світу за рівнем економічного розвитку. Циклічність економічного розвитку. Макроекономічна рівновага в системі економічного розвитку. Сучасні протиріччя світового господарства та розвиток економічних процесів. Тенденції розвитку інноваційних процесів в глобальному середовищі. Зовнішньоторговельні аспекти зв'язків в контексті розвитку економічних процесів. Міжнародні валютні відносини в формуванні економічних процесів. Міжнародні валютно-кредитні і фінансові організації та їхній вплив на економічні процеси. Ринок праці: національні особливості, тенденції розвитку. Тенденції розвитку світового фондового ринку. Вільні економічні зони та їх значення для економічних процесів.</p> <p>Види занять: лекції, практичні заняття</p> <p>Методи навчання: навчальна дискусія, розв'язання ситуацій, кейси</p> <p>Форми навчання: очна, заочна, вечірня</p>
<p>Пререквізити</p>	<p>Актуальні проблеми реструктуризації бізнес-структур.</p>
<p>Пореквізити</p>	<p>Корпоративне управління в авіаційній сфері. Актуальні проблеми стратегічного та антикризового управління, Управління економічною безпекою підприємств. Проблеми інвестування діяльності в авіаційній сфері</p> <p>Знання з проблем стратегічних тенденцій розвитку економічних процесів можуть бути використані під час написання наукової роботи</p>
<p>Інформаційне забезпечення з фонду та репозитарію НТБ НАУ</p>	<p>Начальна та наукова література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ареф'єва О.В. Закономірності інтелектуалізації управління підприємством на основі розвитку бізнес-моделей. <i>Problems of Economy</i>. 2019. Вип.4. С. 111-119. 2. Ареф'єва О. В. Побережна З. М. Холістичне управління адаптивністю підприємства в умовах циклічної економіки. <i>Економічний вісник НТУУ "Київський політехнічний інститут"</i>. № 18, 2021. С. 64-70. 3. Ареф'єва О., Побережна З. Закономірності інтелектуалізації управління підприємством на основі розвитку бізнес-моделей. <i>Проблеми Економіки</i>. 2019. № 4 (42). С. 111–119. 4. Ареф'єва О. В., Пілецька С. Т., Заболотна Д. В. Стратегічні ресурси забезпечення економічного потенціалу в контексті інтеграційно-диверсифікаційного розвитку підприємства. <i>Бізнес Інформ</i>. 2020. №11. С. 398–404. https://doi.org/10.32983/2222-4459-2020-11-398-404 5. Ареф'єва О., Титикало В. Збалансований механізм формування стратегії машинобудівного підприємства в умовах трансформацій при просторово-процесному управлінні. <i>Адаптивне управління: теорія і практика. Серія «Економіка»</i> Випуск 13(26), 2022. https://doi.org/10.33296/2707-0654-

13(26)-10 URL : [447-Article Text-953-1-10-20220527.pdf](#)

6. Ареф'єва О.В. Крос-культурний менеджмент як детермінанта формування конкурентоспроможності підприємства. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Міжнародні економічні відносини та світове господарство*. 2018. Вип. 20 (1). С. 19-22.

7. Ареф'єва О.В., Пілецька С.Т. Кравчук Н.М. Адаптивне управління фінансовою стійкістю підприємства при забезпеченні його економічної безпеки. *Проблеми системного підходу в економіці : зб. наук. праць*. К. : НАУ, 2020. Вип. 1(75). Ч. 1 170 с. С. 80–90. DOI: <https://doi.org/10.32782/2520-2200/2020-1-12>

8. Ареф'єва О.В., Пілецька С.Т. Просторово-адаптивний підхід до формування конкурентної стратегії підприємства. *Бізнес-інформ*. 2018. № 5. С. 408 – 415.

9. Ареф'єва О. В., Ареф'єв С. О., Зиз Д.О. Адаптивне управління капіталізацією інтелектуального потенціалу підприємства. *Інфраструктура ринку*. 2021. 61. С. 58-65. http://www.market-infr.od.ua/journals/2021/61_2021/13.pdf

10. Ареф'єва О.В., Деригін О. Концептуальний підхід до антикризового управління бізнес-процесами підприємств в умовах трансформаційної економіки. *Адаптивне управління: теорія і практика*. Серія «Економіка». 2021. № 12 (24) [https://doi.org/10.33296/2707-0654-12\(24\)-04](https://doi.org/10.33296/2707-0654-12(24)-04)
<https://amtp.org.ua/index.php/journal2/article/view/421>

11. Ареф'єва О.В., Полоус О.В. Іновінг мотиваційного механізму компетентнісно-професійного вдосконалення людського капіталу підприємства. *Вісник Одеського національного університету. Серія: Економіка*. Том 25. Випуск 6(85). 2020. С. 86-91. DOI: <https://doi.org/10.32782/2304-0920/6-85-16>

12. Пілецька С.Т., Ткаченко Є.В. Формування стратегії інноваційного розвитку підприємства. *Економічні студії*. Випуск 1 (27) березень 2020 р. С.146 – 151.

13. Пілецька С. Т., Коритько Т. Ю., Храпач В. О. Управління фінансовою стійкістю підприємства в контексті забезпечення економічної безпеки в умовах посилення інтеграційних процесів в економіці. *Бізнес Інформ*. 2020. №12. С. 245–251. URL: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2020-12-245-251>

14. Пілецька С. Т., Петровська С. В., Петровський О. О. Категоріальний апарат маркетингового забезпечення інноваційного розвитку транспортних підприємств. *Наукоємні технології*. № 4(40), 2019 с.557 – 566.

15. Пілецька С. Т., Коритько Т. Ю., Храпач В. О. Управління фінансовою стійкістю підприємства в контексті забезпечення економічної безпеки в умовах посилення інтеграційних процесів в економіці. *Бізнес Інформ*. 2020. №12. С. 245–251. URL: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2020-12-245-251>

16. Пілецька С.Т., Коритько Т.Ю., Кравчук Н.М. Механізм забезпечення економічної безпеки підприємства *Науковий журнал. Вісник економічної науки України*. №1 (42). 2022. С.64–68. DOI: [https://doi.org/10.37405/1729-7206.2022.1\(42\).64-69](https://doi.org/10.37405/1729-7206.2022.1(42).64-69)

17. Пілецька С.Т., Лункіна І.Ю. Стратегічно орієнтований економічний потенціал підприємства. *Економіка. Фінанси. Право.* № 9/1, 2022 С.17-23. DOI: [https://doi.org/10.37634/efp.2022.9\(1\).4](https://doi.org/10.37634/efp.2022.9(1).4).
18. Прохорова В., Чобіток В., Курбель Ю. Реінжинірингові механізми в системі управління бізнес-процесами підприємств. *Адаптивне управління: теорія і практика*: ел. наук. фак. видання. Серія «Економіка», 2020- 9 (18). Харків: УПА. URL: <https://amtp.org.ua/index.php/journal2/article/view/338/300>
19. Сафонік Н.П., Дудік А.О. Особливості формування системи економічної безпеки авіапідприємств в умовах трансформаційних перетворень. *Економіка та суспільство.* 2022. №45.
20. Смерічевський С.Ф., Ареф'єва О. В., Пілецька С. Т. Формування стратегічних рішень при управлінні змінами на підприємстві. *Бізнес Інформ.* 2022. №6. С. 108–117. URL : <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2022-6-108-117>.
21. Смерічевський С.Ф., Михальченко О.А. Трансформація економіки космосу: регулювання, функції, об'єкти, пріоритети. *Економічний простір.* №2(25). 2022. С.17-22.
22. Arefieva O., Piletska S., Khaustova V., Poberezhna Z., Zyz D. (2021) Monitoring the economic stability of the company's business processes as a prerequisite for sustainable development: investment and security aspects. IOP Conference Series: Earth and Environmental Science. IOP Publishing. Vol. 628. No. 1. pp. 012042
23. Bolewski A. Piletska S. Topical issues in analysis of the innovative potential of enterprises. Abstracts II International scientific-practical conference "Economic and business administration development: scientific currencies and solutions". October 21, 2021. Tom 2. K. : NAU, 2021. 10-12 P. URL: <https://dspace.nau.edu.ua/handle/NAU/53340>
24. Kuzior, A.; Arefiev, S., Poberezhna, Z. (2023). Informatization of innovative technologies for ensuring macroeconomic trends in the conditions of a circular economy. *Journal of Open Innovation: Technology, Market, and Complexity*, 9 (1), 10-20. <https://doi.org/10.1016/j.oiotmc.2023.01.001>
25. Kwilinski, A., Slatvitskaya, I., Dugar, T., Khodakivska, L., & Derevyanko, B. (2020). Main effects of mergers and acquisitions in international enterprise activities. *International Journal of Entrepreneurship*, 24(Special Issue: Entrepreneurship, Innovation Management and Sustainability), 1-8. Retrieved from URL: <https://www.abacademies.org/articles/Main-Effects-of-Mergers-and-Acquisitions-in-International-Enterprise-Activities.pdf>
26. Lelechenko A. P. Implementation of geoinformation systems and technologies in territories management in Ukraine. Процедура публічного адміністрування в країнах Європейського Союзу: виклики III тисячоліття : кол. моногр. Рига, Латвія : Izdevniecība «Baltija Publishing», 2018. 332 p. Авторські с. 167–187.
27. Piletska S., Arefiev S. The mechanism of corporate management of the enterprise financial capacity. *JOURNAL OF CORPORATE RESPONSIBILITY AND LEADERSHIP.* Vol. 7, issue 4, 2020. pp.43–58. <http://jcr.l.umk.pl/journal/archive>
28. Piletska S., Buleev I., Bryukhovetskaya N., Korytko T., Kruk O. Formation

	of a Regional Development Strategy According to the Level of Investment Activity of Enterprises / Montenegrin Journal of Economics. Economic Laboratory for Transition Research (ELIT). Vol. 15. № 3. 2019, pp. 113-124. 29. Piletska S., Korytko T., Bogutska O. Formation of an organizational and economic mechanism for encouraging investment activity of enterprises / Baltic Journal of Economic Studies, Volume 4 Number 5. Riga: Publishing House «Baltija Publishing», 2018, pp. 10-18.
Локація та матеріально-технічне забезпечення	аудиторія теоретичного навчання, проектор
Семестровий контроль, екзаменаційна методика	Задачі, питання, тестування, екзамен
Кафедра	Економіки повітряного транспорту
Факультет	Економіки та бізнес-адміністрування
Викладач(і)	<p style="text-align: right;">ПІЛЕЦЬКА САМІРА ТИМОФІЇВНА</p> <p>Посада: професор Вчене звання: доцент Науковий ступінь: доктор економічних наук Профайл викладача: http://feba.nau.edu.ua/details-menu/46-kafe-dra-ekonomiki-povitryanogo-transportu/265-piletska-samira-timofijivna Тел.: E-mail: samira.piletska@npp.nau.edu.ua Робоче місце: 2.417</p>
Оригінальність навчальної дисципліни	Авторський курс
Лінк на дисципліну	

Гарант програми

Розробник

Олена АРЕФ'ЄВА

Саміра ПІЛЕЦЬКА